

אבות עם פירוש הרמב"ם

אבות א, יג-יד | אם אין אני לי - מי לי?

הרב יצחק שילת

משנה יג

הוא הָיָה אוֹמֵר, אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי. וְכִשְׁאֲנִי לְעַצְמִי, מֶה אֲנִי. וְאִם לֹא עֲכָשְׁיוּ, אֵימָתִי:

רמב"ם שם

אמר אם לא אהיה אני בעצמי המעורר נפשי למעלה מי יעירה שאין לי מעורר מחוץ כמו שבארנו בפרק השני ואחר שברשותי להטות נפשי לאיזה צד שארצה איזה מעשה עשיתי מן המעשי' הטובים כאילו היה מחסר עצמו ואומר מה אני כלומר מה בא ממני ואינני שלם ואע"פ שעשיתי זה הענין: ואח"כ שב ואמר אם לא אקנה עתה המעלות בימי הבחרות מתי אקנה אותן בימי הזקנה לא כי קשה הוא לסור מהתכונות בעת ההיא מפני שהקנינים והמדות נתחזקו ונתישבו אם מעלות אם פחיתויות ואמר החכם חנוך לנער על פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה:

משנה יד

שְׁמַאי אוֹמֵר, עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קְבֵעַ. אָמַר מַעֲט וְעֲשֵׂה הַרְבֵּה, וְהָיוּ מְקַבְּלִים אֶת כָּל הָאֲדָם בְּסֵבֶר פְּנִים יְפוֹת:

רמב"ם שם

אמר עשה תלמוד תורה השרש והעקר וכל שאר עסקיך נמשכים אחריו אם נזדמן נזדמן ואם לא הזדמן לא הזדמן ואין נזק בהבצרו: ואמרו צדיקים אומרים מעט ועושים הרבה כאברהם אבינו שיעד בפת לחם אחת והביא חמאה וחלב וכן הבקר וג' סאין קמח סלת ורשעים אומרים הרבה ואפילו מעט אינם עושים כעפרון שנתן הכל בדבריו ובמעשה לא הניח אפילו פרוטה אחת מן הדמים:

סבר פנים יפות. הוא שישא ויתן עם הבריות בנחת ובדברים ערבים ורצוים: